

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Sylwia Poradzisz

Protokolant: Karolina Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2016 roku, 25 stycznia 2017 roku, 22 marca 2017 roku, 26 kwietnia 2017 roku, 17 maja 2017 roku

sprawy M. J.

syna Z. i L. z domu W.

urodzonego (...) w W.

oskarżonego o to, że:

I w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. uporczywie naruszał prawa pracownika M. S. (1) wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 20.487,79 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

II w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez M. S. (1) w łącznej wysokości 17.333,06 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

III w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. uporczywie naruszał prawa pracownika Z. P. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 22.699,64 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

IV w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez Z. P. w łącznej wysokości 19.207,48 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

V w okresie od listopada 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. uporczywie naruszał prawa pracownika S. Z. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 20.329,50 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

VI w okresie od listopada 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez S. Z. w łącznej wysokości 17.081,70 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

VII w okresie od lipca 2013 roku do maja 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. upoczywie naruszał prawa pracownika D. Z. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 9.878,96 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

VIII w okresie od lipca 2013 roku do maja 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez D. Z. w łącznej wysokości 8.362, 20 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

IX w okresie od listopada 2013 roku do czerwca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. upoczywie naruszał prawa pracownika R. S. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 19.794,05 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

X w okresie od listopada 2013 roku do czerwca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez R. S. w łącznej wysokości 16.715,00 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XI w okresie od lipca 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. upoczywie naruszał prawa pracownika P. B. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 21.476,00 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XII w okresie od lipca 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez P. B. w łącznej wysokości 18.169,20 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XIII w okresie od sierpnia 2013 roku do kwietnia 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. upoczywie naruszał prawa pracownika M. T. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 18.692,83 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XIV w okresie od sierpnia 2013 roku do kwietnia 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez M. T. w łącznej wysokości 15.761,47 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XV w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. uporczywie naruszał prawa pracownika G. T. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 12.340,81 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XVI w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z L. R. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez G. T. w łącznej wysokości 10.419,58 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

sprawy L. R.

syna F. i A. z domu K.

urodzonego (...) w R.

oskarżonego o to, że:

XVII w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika M. S. (1) wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 20.487,79 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XVIII w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez M. S. (1) w łącznej wysokości 17.333,06 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XIX w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika Z. P. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 22.699,64 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XX w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez Z. P. w łącznej wysokości 19.207,48 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXI w okresie od listopada 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika S. Z. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 20.329,50 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXII w okresie od listopada 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez S. Z. w łącznej wysokości 17.081,70 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXIII w okresie od lipca 2013 roku do maja 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika D. Z. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 9.878,96 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXIV w okresie od lipca 2013 roku do maja 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez D. Z. w łącznej wysokości 8.362, 20 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXV w okresie od listopada 2013 roku do czerwca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika R. S. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 19.794,05 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXVI w okresie od listopada 2013 roku do czerwca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez R. S. w łącznej wysokości 16.715,00 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXVII w okresie od lipca 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika P. B. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 21.476,00 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXVIII w okresie od lipca 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez P. B. w łącznej wysokości 18.169,20 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXIX w okresie od sierpnia 2013 roku do kwietnia 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika M. T. wynikające ze stosunku pracy

poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 18.692,83 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXX w okresie od sierpnia 2013 roku do kwietnia 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez M. T. w łącznej wysokości 15.761,47 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

XXXI w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. uporczywie naruszał prawa pracownika G. T. wynikające ze stosunku pracy poprzez uchylanie się od obowiązku opłacania składek do ZUS przez co doprowadził do szkody w łącznej wysokości 12.340,81 złotych

tj. o czyn z art. 218§1a kk

XXXII w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku sprawując funkcję członka zarządu spółki (...) z/s w W. ul. (...) wspólnie i w porozumieniu z M. J. przywłaszczył należności z tytułu składek w części finansowanej przez G. T. w łącznej wysokości 10.419,58 złotych

tj. o czyn z art. 284§2 kk

I. M. J. i L. R. uznaje za winnych tego, że:

1. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika M. S. (1) w łącznej wysokości 20.487,79 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

2. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika Z. P. w łącznej wysokości 22.699,64 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

3. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika S. Z. w łącznej wysokości 20.329,50 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

4. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika D. Z. w łącznej wysokości 9.878,96 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

5. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika R. S. w łącznej wysokości 19.794,05 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

6. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie

społeczne pracownika P. B. w łącznej wysokości 21.476,00 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

7. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika M. T. w łącznej wysokości 18.692,83 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

8. w okresie od sierpnia 2013 roku do lipca 2015 roku działając wspólnie i w porozumieniu, będąc płatnikiem składek, pełniąc funkcję członków zarządu (...) Spółka z o.o. z w W. nie dopełnili obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracownika G. T. w łącznej wysokości 12.340,81 zł, tj. wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

i za wykroczenia te na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 9§2 kw wymierza im łącznie kary grzywny w kwotach po 2.000 (dwa tysiące) złotych;

II. M. J. uniewinnia od popełnienia czynów opisanych w pkt II, IV, VI, VIII, X, XII, XIV i XVI, tj. występków z art. 284§2 kk;

III. L. R. uniewinnia od popełnienia czynów opisanych w pkt XVIII, XX, XXII, XXIV, XXVI, XXVIII, XXX i XXXII, tj. występków z art. 284§2 kk;

IV. zwalnia oskarżonych od uiszczenia kosztów sądowych poniesionych w sprawie, wydatki zaliczając na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt II K 562/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W czerwcu 2013r. ze spółki (...) wyodrębniona została spółka (...) sp. z o.o. z/s w W.. Członkami Zarządu tejże spółki zostali oskarżeni L. R. i M. J..

Spółka (...) sp. z o.o. zatrudniała ośmiu pracowników – M. S. (1), Z. P., S. Z., D. Z., R. S., P. B., M. T. i G. T..

Oskarżeni jako pełniący funkcję członków zarządu spółki, będąc płatnikami, nie odprowadzali należnych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W..

W okresie od sierpnia 2013r. do lipca 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek do ZUS za pracowników:

- M. S. (1) w łącznej wysokości 20.487,79 zł, w tym w kwocie 17.333,06 zł przypadającej od pracownika,

- Z. P. w łącznej wysokości 22.699,64 zł, w tym w kwocie 19.207,48 zł przypadającej od pracownika,

- G. T. w łącznej wysokości 12.340,81 zł, w tym w kwocie 10.419,58 zł przypadającej od pracownika,

W okresie od lipca 2013r. do lipca 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek do ZUS za pracownika P. B. w łącznej wysokości 21.476,00 zł, w tym w kwocie 18.169,20 zł przypadającej od pracownika,

W okresie od listopada 2013r. do lipca 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek do ZUS za pracownika S. Z. w łącznej wysokości 20.329,50 zł, w tym w kwocie 17.081,70 zł przypadającej od pracownika,

W okresie od sierpnia 2013r. do kwietnia 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek za pracownika M. T. w łącznej wysokości 18.692,83 zł, w tym w kwocie 15.761,47 zł przypadającej od pracownika.

W okresie od lipca 2013r. do maja 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek za pracownika D. Z. w łącznej wysokości 9.878,96 zł, w tym w kwocie 8.362,20 zł przypadającej od pracownika.

W okresie od listopada 2013r. do czerwca 2015r. oskarżeni nie odprowadzili składek za pracownika R. S. w łącznej wysokości 19.794,05 zł, w tym w kwocie 16.715,00 zł przypadającej od pracownika.

Powodem zaprzestania opłacania składek była trudna sytuacja finansowa spółki, która utraciła płynność finansową, wykazywała straty. Oskarżeni nie pobierali w okresie sierpień 2013-lipiec 2015 wynagrodzenia. Spółka nie posiadała jakiegokolwiek gotówki w kasie.

Wynagrodzenia pracowników w tym okresie wypłacane były nieterminowo.

W lutym 2016r., w związku ze zmianą przepisów umożliwiającą rozłożenie zaległych składek na raty bez obowiązku uiszczeniu w całości zaległych składek w części finansowanej przez pracownika, oskarżeni złożyli wniosek o rozłożenie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. W związku z tym, iż koniecznym było do rozpoznania wniosku uiszczenie kosztów egzekucyjnych, oskarżeni zawnieśli także o rozłożenie tychże kosztów na raty i po uzyskaniu zgody, w dniu 8 lipca 2016r. zawarli umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty należności z tytułu składek za okres od lipca 2013r. do listopada 2015r.

Raty opłacane są terminowo z dopuszczalnym opóźnieniem do 14 dni.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonych:

- L. R. – k. 132-133, 220

- M. J. – k. 219-220

Zeznania świadków:

- A. K. – k. 44-45, 232-234

- H. D. – k. 253

- A. F. – k. 254

- P. B. – k. 64-65

- S. Z. – k. 76-77

- M. S. (2) – k. 80-81

- Z. P. – k. 84c-84d

- D. Z. - 84e

- M. T. – 84h

- G. T. – k. 86-87

- R. S. – k. 89-90

Bilanse spółki – k. 263

Umowa o rozłożenie na raty składek – k. 215-217

Stany należności – k. 5-11, 13

Wypis z KRS – k. 14-17

Lista osób ubezpieczonych – k. 18

Zestawienie należnych składek dla osób ubezpieczonych – k. 19-42

Stan należności dla płatnika – k. 47-51

Pismo ZUS dotyczące należnych składek – k. 105

Pismo ZUS – k. 134

Postanowienie o rozłożeniu kosztów egzekucyjnych na raty – k. 135-137

Oskarżeni nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów, ale przyznali, że z uwagi na problemy finansowe spółki nie opłacali składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a także, że wynagrodzenia pracowników wypłacane były z opóźnieniem i w ratach.

Oskarżeni nie byli dotychczas karani.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonych:

- L. R. – k. 132-133, 220

- M. J. – k. 219-220

Dane o karalności – k. 139, 140

Sąd nadto zważył:

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy pozostawał bezsporny, oskarżeni przyznali bowiem, że nie opłacali składek na ubezpieczenie społeczne pracowników zatrudnionych w spółce (...) Sp. z o.o., co potwierdzili świadkowie – pracownicy ZUS A. K., H. D. i A. F.. Bezsporna pozostawała także kwota zaległości z tytułu składek na rzecz poszczególnych pracowników, wyliczona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i załączona do akt sprawy, a która w żaden sposób nie była kwestionowana przez oskarżonych.

Niekwestionowanym faktem pozostawało także zawarcie przez oskarżonych umowy z ZUS o rozłożenie należności z tytułu składek na raty, a także okoliczność, iż zawarcie takiej umowy możliwe było bez uprzedniego uiszczenia części zaległych składek finansowanych przez pracownika dopiero po 1 grudnia 2015r. z uwagi na zmianę przepisów w tym zakresie, na co wskazywali oskarżeni i świadkowie reprezentujący ZUS w W.. Przed tym terminem, jak relacjonowali oskarżeni, nie mogli wystąpić z wnioskiem o raty, ponieważ nie dysponowali kwotą na pokrycie wymaganych składek w części pokrywanej przez pracownika.

Kwestię problemów finansowych spółki potwierdzili także pracownicy zatrudniani przez oskarżonych, podając, że nie otrzymywali wynagrodzenia w terminie i było ono wypłacane w ratach. Ich zeznania służyły także do określenia okresu zatrudnienia i co za tym idzie okresu składkowego.

Rozstrzygnięciu podlegała jedynie kwestia prawna, czy w istocie oskarżeni nie opłacając składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnianych pracowników, wyczerpali w ten sposób znamiona przestępstwa z art. 218§1a kk oraz przestępstwa z art. 284§2 kk, którego przedmiotem miała być część składki na ubezpieczenie społeczne finansowana z wynagrodzenia pracownika.

W ocenie Sądu oskarżeni nie wyczerpali znamion przestępstwa z art. 284§2 kk, a także z art. 218§1a kk, a jedynie wykroczenia z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Punktem wyjścia do rozważań w tym zakresie było rozstrzygnięcie, czy w istocie nieopłacanie składek na ubezpieczenie społeczne stanowi naruszenie praw pracownika z zakresu stosunku pracy czy też ubezpieczeń społecznych.

Przepis art. 218§1a kk penalizuje zachowania polegające na naruszeniu praw pracownika wynikających ze stosunku pracy lub ubezpieczenia społecznego. Do praw korzystających z ochrony tegoż przepisu, a wynikającymi ze stosunku pracy należą niewątpliwie prawa określone w art. 94 Kodeksu pracy, a także w innych przepisach Kodeksu pracy, np. dotyczące godzin nadliczbowych, czy norm czasu pracy.

Co do praw pracownika z zakresu stosunku ubezpieczeniowego, ochronie podlegają te z nich, które dotyczą zarobkującego pracownika i mają charakter roszczeniowy podlegający ochronie na drodze sądowej w postępowaniu, w którym pracownikowi przysługuje legitymacja procesowa czynna.

Tym samym nie jest prawem pracownika – w rozumieniu art. 218§1a kk – prawo do sfinansowania części składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe przez pracodawcę oraz sfinansowania składki na ubezpieczenie wypadkowe przez pracodawcę¹ (por. Sebastian Kowalski „Ochrona praw pracownika w Kodeksie karnym. Zagadnienia teoretyczne i praktyczne, Wydawnictwo Dom Organizatora 2014r., str. 178-179). Cytowany autor wskazuje, że z treści art. 16-17 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że finansowanie składek jest obowiązkiem nałożonym ustawowo jednocześnie na pracownika i pracodawcę. Jest to obowiązek wiążący się z odliczeniem z wynagrodzenia za pracę części tegoż na poczet składki i nałożeniem na pracodawcę obowiązku zapewnienia środków na sfinansowanie tej jego części. Opłacanie zatem składki na ubezpieczenie społeczne pracownika jest obowiązkiem pracodawcy, a nie prawem pracownika.

Gdy idzie o część składki finansowanej przez pracodawcę z własnych środków, to zaniechanie jej opłacenia, a zatem wykonania ciężącego obowiązku, nie wywołuje skutków prawnych w sferze praw pracownika, albowiem bez względu na zaniechanie pracodawcy pracownikowi przysługiwać będą wszelkie uprawnienia z tytułu ubezpieczeń społecznych, które realizować będzie Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Z tych też względów nie sposób uznać, aby nieopłacanie składek na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej ze środków pracodawcy stanowiło naruszenie praw pracownika, a zatem nie będzie podlegać penalizacji przepisu art. 218§1a kk² (por. tamże).

Co do części składki finansowanej ze środków pracownika, to, jak słusznie wskazuje cytowany autor Sebastian Kowalski, zgodnie z treścią art. 87§1 Kodeksu pracy, ta część składki stanowi zarazem część wynagrodzenia za pracę, a zatem odliczenie tejże składki, a następnie nieprzekazanie jej w terminie na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowi naruszenie prawa pracownika do pełnego wynagrodzenia za pracę wynikającego ze stosunku pracy, a więc nie stanowi naruszenia prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Sąd podziela jednakże stanowisko prezentowanego autora, że w takiej sytuacji dochodziłoby do sztucznej konstrukcji, w której nieodprowadzenie części składki finansowanej przez pracodawcę stanowiłoby wykroczenie, zaś części przypadającej ze środków pracownika przestępstwo z art. 218§1a kk³. (tamże, str. 184-185).

W ocenie Sądu także i w tym zakresie nie dochodzi do naruszenia jakichkolwiek praw przysługujących pracownikowi. Część wynagrodzenia bowiem, która przypada na pokrycie części składki na ubezpieczenie społeczne nie stanowi faktycznie fizycznej części wynagrodzenia wypłacanej pracownikowi. Obowiązkiem pracodawcy jest bowiem odliczenie od wynagrodzenia części przypadającej na pokrycie składki i przekazanie jej na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W razie zaniechania odprowadzenia składki w tej części, pracownik nie ponosi z tego tytułu jakiegokolwiek szkody, albowiem fakt nawiązania stosunku pracy i objęcia z tego tytułu ubezpieczeniem społecznym gwarantuje mu prawo do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego nawet wówczas, gdy pracodawca zaniecha uiszczenia części składki finansowanej z wynagrodzenia pracownika (por. Sebastian Kowalski, Uwagi o odpowiedzialności karnej za nieopłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i inne formy zabezpieczenia

społecznego w prawie polskim. Studia z zakresu prawa i polityki społecznej, Tom XX, Kraków 2014r.). Trudno zatem mówić w tym przypadku o naruszeniu prawa pracownika.

Z tym zagadnieniem wiąże się także kwestia odpowiedzialności oskarżonych za zarzucane im występki z art. 284§2 kk.

Przedmiotem tegoż czynu miała być właśnie część składki na ubezpieczenie społeczne finansowanej ze środków pracownika.

Fakt, iż stanowi ona zgodnie z teścia art. 87§1 Kodeksu pracy część wynagrodzenia w żaden sposób nie dawało podstawy do uznania, że nieodprowadzenie składki w tej części realizować będzie znamiona przestępstwa z art. 284§2 kk.

Kwota składki finansowana przez pracownika nigdy bowiem nie może być przekazana pracownikowi, a wyłącznie odprowadzona na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Odliczona wartość składki nie jest zatem należna pracownikowi, co oznacza, że oskarżeni wykazując wysokość tej składki w tej części i nie wpłacając jej do ZUS nie popełnili przestępstwa sprzeniewierzenia.

W rozumieniu art. 284§1 i 2 kk część składki finansowana ze środków pracownika nie stanowi cudzej rzeczy, której przywłaszczenia mieliby dopuścić się oskarżeni.

Przestępstwo z art. 284§2 kk polega na przywłaszczeniu rzeczy ruchomej powierzonej sprawcy. Istota przywłaszczenia polega zaś na bezprawnym, z wyłączeniem osoby uprawnionej, rozporządzeniu znajdującym się w posiadaniu sprawcy, cudzym mieniem ruchomym przez włączenie go do majątku sprawcy lub innej osoby i powiększenie w ten sposób swojego lub innej osoby stanu posiadania. Nie wystarcza tu samo rozporządzenie cudzym mieniem jak własnym, lecz musi temu towarzyszyć tzw. animus rem sibi habendi, zamiar zatrzymania cudzego mienia ruchomego dla siebie lub dla innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 stycznia 1978r., V KR 197/77, OSNPG 1978, nr 6, poz. 64).

Przywłaszczenie zatem polega na włączeniu cudzej rzeczy ruchomej przez sprawcę do swojego majątku i dysponowaniu nią jak własną, bez zamiaru zwrócenia jej właścicielowi.

W ocenie Sądu L. R. i M. J. nie wyczerpali znamion przestępstwa z art. 284§2 kk.

Część składki bowiem finansowana przez pracowników po pierwsze nigdy nie podlegała przekazaniu pracownikom, nie mogli stać jej dysponentem, a po drugie nie została ona powierzona przez pracowników oskarżonym z obowiązkiem zwrotu.

To w wyniku regulacji ustawodawcy, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, składka na ubezpieczenie społeczne finansowana jest w części przez pracodawcę i w części przez pracownika, ale uprawnionym do odliczenia w tym zakresie części składki i przekazania jej na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest pracodawca – płatnik składek. Nawet jeśli pracodawca po wyliczeniu należnej od pracownika składki i pomniejszeniu o tę kwotę jego wynagrodzenia, nie zostanie wpłacona na rachunek ZUS, to i tak kwota ta nigdy nie może zostać wpłacona pracownikowi, nie może stać się on jej dysponentem. Nie jest to kwota należna pracownikowi.

W takiej sytuacji nie sposób mówić zatem o tym, że oskarżeni przywłaszczyli kwotę pieniędzy należną od pracowników, bez zamiaru zwrócenia jej, albowiem pieniądze te nigdy nie mogły być zwrócone pracownikom.

Zachowanie oskarżonych w postaci nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne stanowiło li tylko wykroczenie z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, sankcjonującego niewykonywanie nałożonego na pracodawcę obowiązku odprowadzania składek na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w określonym terminie.

Dlatego też Sąd uniewinnił obu oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów z art. 284§2 kk i uznał ich za winnych popełnienia wykroczeń z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych na szkodę swoich pracowników – M. S. (1), Z. P., S. Z., D. Z., R. S., P. B., M. T. i G. T..

Sąd omyłkowo jednakże, poza zarzutem na szkodę M. S. (1), Z. P. i G. T. wskazał okresy popełnienia poszczególnych wykroczeń, przyjmując okres od sierpnia 2013r. do lipca 2015r. Prawdłowo czas popełnienia wykroczeń na szkodę M. T. to sierpień 2013r. do kwietnia 2015r., R. S. – listopad 2013r. – czerwiec 2015r., D. Z. – lipiec 2013r. – maj 2015r., S. Z. – listopad 2013r. – lipiec 2015r., P. B. – lipiec 2013r.-lipiec 2015r.

Uznając oskarżonych za winnych popełnienia wykroczeń z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Sąd wymierzył im łącznie na podstawie tegoż przepisu w zw. z art. 9§2 kw kary grzywny w kwotach po 2.000 zł.

W ocenie Sądu orzeczone kary grzywny są w pełni adekwatne do stopnia winy oskarżonych i społecznej szkodliwości czynów.

Sąd wziął pod uwagę tę szczególną sytuację, w jakiej znaleźli się oskarżeni, a to utrata płynności finansowej i brak środków na pokrycie zobowiązań spółki, na co wskazywały bilanse spółki.

Ponadto, co istotne, oskarżeni zawarli ugodę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie której spłacają zaległe należności z tytułu składek, co dowodzi, że oskarżeni nie ignorują spoczywającego na nich obowiązku i w miarę posiadanych możliwości regularnie wywiązują się ze zobowiązania.

Zdaniem Sądu orzeczone kary grzywny stanowią słuszną reakcję karną. Poniesienie przez oskarżonych konsekwencji finansowych będzie dla nich odczuwalną dolegliwością, mającą im uzmysłwić, że jako płatnicy składek, pracodawcy, muszą bezwzględnie wykonywać ciężące na nich zobowiązania z zakresu ubezpieczeń społecznych.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk, zwalniając oskarżonych od uiszczenia kosztów sądowych, wydatki zaliczając na rachunek Skarbu Państwa.